

Tagarada u Habaku Ukukpa u kadyanshi

Habaku matsumate korongu ta tagarada u na vi kahu kakuma ka ama ka Babila a wacinsa Urishelima a bidya kpam aza a Yahuda ubana a tsuwula. Akorongi a ushani a yawunsa ta udani u ili I'ya ya tuwa a yan ta u da kahu makorishi ma tsugono tsu Josaya a Yahuda.

A kapashi ka kagita ka tagarada u na vi, matsumate mi ma dambula ta an unamba u ucira u Yahuda wari a udoku kakuma, shegai kadambula ka ne ka yan ta ushani n u'yangasaka u pige n uwacinsa u da aza a Babila a yankai kakuma ka ama ka ka kyawan le. Nala da u zuwai u yain kadyanshi n Magono ma Zuba kpam n kamatsakundama a kaci ka afada a da a'ari dere, u wecikei, <<Ndya i zuwai vu padai bini, va wundya ama a cingi a ka wacinsa aza da a la le ukuna u maci?>> (1:13). Uzapige wushuki u danai wa yan ta afada a'ayin a da u dangasai. A kapashi ka ire ka tagarada vi, u wutukpa ta u da karara an a ka gba kakuma ka ama mavura adama ukuna u cingi u le (2:5-20; kondo dem 1:6).

A makorishi ma tagarada u na vi u wenike ta ya Kashila. Habaku yan ta kvasu kpam u wenikei tsupige tsu ne tsa tsa tuwa (3:3-15). Ko an u wokoi matsumate mi ma reve gba ili I'ya Magono ma Zuba ma yan wa, u rotsongusu ta tyoku da wa

pityanangu n kakiri n ukuna u da waṛi dere u ne,
kpam u yain mazanga asuvu a ne.

Ili i'ya i'ari a tagarada u na vi:

Kamatsakundama ka re ka Habaku n u
wushuku kure u Magono ma Zuba (1:1—2.4)

Ter de aza da bawu ya yan dere (2:5-20)

Kavasu ka Habaku (3:1-19)

¹ Akani a Kashila a da Habaku matsumate u
wenei a asuvu a kuwene a da na.

*Kushen ku kagita ku Habaku ubana ara
Magono ma Zuba*

² Magono ma Zuba, hal ubana n were da ma lya
vu kapala n u'isa adama a ubanga,
kpam vu panaka mu wa?

N tuko kushen ku va ara vunu,
adama a u'yangasaka, kpam vu wauwa mu
wa?

³ Ndya i zuwai vu zuwa mu n wenei ukuna u cingi
u na?

Ndya i zuwai vu asakai aza a ukuna u cingi?
Mawunuka n u'yangasaka u da na a kapala ka va;
ama da a kyawan mu aza a uciga kushulu n
kananamgbani a da.

⁴ Adama a nala a ka tono kpam mele wa,
afada a da a'ari dere a ka yan kpam manyan
wa.

Tsicingi tsu kyawan de ukuna u maci,
adama a nala da a ka kpatalasa afada a maci.

Magono ma Zuba ma wushunki matsumate

⁵ Magono ma Zuba ma danai, <<Webele kakuma
ka ama vu wene,
va yan ta majiyan cika,

kpaci ma yan ta ili i roku a'ayin a de
i'ya bawu ya wushuku n i'ya,
ko a tonuko da baci.*

⁶ Wundya, ma naka ta aza a Babila† ucira,
uyamba u da wari n asuvu a shen n kushulu.
Aza a da a'ari a kutambu ko nte wa a likimba,
tsara a wususa asu u ndishi da bawu wari u
le.

⁷ Aza da a'ari n u yanki u uwonvo n u giruwuka,
n a yanyi afada a le tyoku da a ka ciga
a yanka kpam kaci ka le tyoku da u gan le.

⁸ Adoki a le a la ta anama ilyadi,
asuvu a shen a le a la ta a nleweni n da mari
n kambulu.

Adoki a asoje a le a tsu tuwa ta n agonu,
asoje a le kpam mbari n da a tsu wuta.

A tsu imkpa ta tyoku maguri
n maloko ma ufula.

⁹ Gba le a tsu tuwa ta adama a u'yangasaka,
a tsu pana ta uwonvo u le kahu a rawa.

A tsu bolomgbono ta agbashi ushani yavu kayala.

¹⁰ A tsu yanka ta ngono majari,
a dosuso kpam nkoshi.

A tsu goro ta ilyuci i'ya a kanzai n asaga,
aku a bolomgbono kayala a yuwa a lyai i'ya
n kuvon.

¹¹ A tsu wura ta n maloko yavu uwule.
Ele aza a unyushi a da,
aza da a bidyai ucira u le u woko le kashila.>>

* **1:5 1:6** Kondo: Ask 13:41 † **1:6 1:6** Babila Babila kala ka roku
ka ka Kaldiya. Aza a Kaldiya kaletsu ka roku ka asuvu a kapashi
ka daka ka tsugono tsu Babila. Pini nala a gita ta ulya ucira u asu
vi.

*Habaku doki u bankai kushen ku ne ara
Magono ma Zuba*

¹² Magono ma Zuba, a ɗa ɓari hal a ubana!
Magono ma Zuba Kashila ka va, ka Uwulukpi
u va,
avu va kuwa wa.

Magono ma Zuba, ada vu zuwai aza a Babila a
yanka tsu afada.

Ada Katali ka va, ada vu dangasa le a yan tsu
mavura.

¹³ A'eshi a vunu a'a ta uwulukpi,
vu tsu fuda vu webele ukuna u cingi wa,
kpaci vu tsu ciga ukuna u cingi wa.

Nɗa i zuwai vu asaka aza a ukuna u cingi n aza
a mayinsaka?

Nɗa i zuwai vu paɗai bini,
va wundya ama a cingi a ka kaɗuwunsa aza
ɗa a la le ukuna u maci?

¹⁴ Nida va yan n ama tyoku u adan a kushiva,
ko yavu ili i'ya ya kabura i'ya bawu a'ari n
uzapige?

¹⁵ Aza a Babila yi, a tsu kana ta ama
tyoku ɗa uza u kuga u tsu kana adan.

A rono le n ibilili
aku a yain isali i mazanga an a kana le.

¹⁶ Adama a nala, a tsu lyaka ta ibilili i le kayala
hal a yain uɗaraka,
kpaci ibilili i le i kanaka le ta ili i shinga i'ya
a lakai uciga.

¹⁷ Nala va asaka a lyai kapala n ukanasa u ama n
ibilili i le a ubana,
tsara a lyai kapala n uwacinsa kakuma ka
ama bawu asuvayali?

2

¹ Ma yuwa ta kunukuzuba ku uza u uwundya n wene,
 n pana kpam ili i'ya Magono ma Zuba ma tonuko mu,
 n tyoku da ma wushuku a kaci ka kushen ku va ki.

Magono ma Zuba ma wushunki Habaku

² Aku Magono ma Zuba ma wushunku mu, u danai,

<<Korongu kuwene ki kpam ku wuta mai a agbagala a atali,
 kotsu uza da wa yan kaneshi vi u yain u da mai n u wali.

³ Korongu kuwene ki, kpaci a'ayin a da a dangasakai kuwene ki kotsu a yan wa.

Shegai a'ayin a ka tuwa ta n maloko,
 kpam ili i'ya n wenike vu vi ya woko ta mayun.
 Ko a'ayin yi a tuwa baci n maloko wa, vu vana.

Mayun da ukuna vi wa gita, kpam wa barakpa wa.*

⁴ <<Akani a da na: <Uza da baci bawu katakasuvu ka ne kari dere, wa kuwa ta,
 shegai uza da wa yan ukuna u maci wa yan ta uma,
 kpaci wa yan ta ukuna u mayun n Kashila.>
 >>†

Ter de aza da bawu ya yan dere

⁵ Mini ma cinwi ma tsu vursa ta vuma,

* **2:3 2:3** Kondo: K.Ib 10:37 † **2:4 2:4** Kondo: Rom 1:17; Gal 3:11; K.Ib 10:38

a'a ta n ugbami u kaci n araḍi bawu a ka
wunvuga,
wa ta yavu ukpa bawu wa ciwa.

Adama a nala ḍa a tsu lya uyamba adama a
kaci a le.

⁶ <<Gba ama yi a ka yanka yi ta majari n a
dosusi yi n magori, n a dansi,

<<Ter vunū, avu uza ḍa va bolomgbonusuko kaci
ka vunū ili i'ya bawu i'ari i vunū!

Hal nwere ḍa va bolomgbonusuko kaci ka
vunū udukuyan a asu maryafuka?>>

⁷ Maken ma la wa, aza ḍa a ka tono vu kutan a ka
'yangasaka vu ta bawu vu revei.

Aza ḍa a ka tono vu kutan a ka rikpanaka ta
a zuwa vu ujeke ikyamba,

kpam va woko le ta ucanga u ḍa a purai a asu
u kuvon.

⁸ An u wokoī vu purusai ucanga u ama a uyamba
ushani,

gba aza ḍa a lai a ka purusa vu ta dem
ucanga.

Nala wa gita ta kpaci vu wotsongusu ta mpasa ma
ama,

n kunangasu ka vu yankai iyamba,

n ilyuci i pige i pige n aza ḍa a'ari pini ndishi
gba.

⁹ <<Ter vunū, avu uza ḍa va zamuka kuwa ku
vunū utsari a asu u yan ukuna u cingi,

va maka kaci ka vunū kuwa a zuba u masasa,
tsara vu wauwa kaci ka vunū a asu ukuna u
cingi!

¹⁰ Afobi a cingi a vunū a ronuko ta kuwa ku vunū
uwono,

- an u wokoi vu wunusai ama ushani,
kpam avu dem a ka wuna vu ta.
- 11 Hal n atali a kuma ku asaga a vunu a ka sa a
kaci ka vunu,
ndanga n kusapu dem n wushuki.
- 12 <<Ter vunu, avu uza da va ma ilyuci na mpasa
ma ama,
kpam va shigba ilyuci i pige a asu u uyan
ukuna u cingi.
- 13 Panai na, uciga u Magono ma Zuba Uza u Ucira
Gba
u da ama a yain manyan tsara akina a lyai
gbani wa?
Iyamba kpam i wowotongusu kaci ka le
gbani wa?
- 14 Shegai likimba wa shadangu ta n ureve u
tsupige tsu Magono ma Zuba,
tyoku da mini ma shadangi mala.‡
- 15 <<Ter vunu, avu uza da va zuwa aza a karen a
vunu a soi,
va tsungusuku le tsukonu a ncuwani n a soyi
hal a gutukpa,
tsara vu wundi le kataba.
- 16 A una u karinga, va shadangu ta n uwono.
Gogo-na ada va so hal vu gutukpa!
Kpaci macuwani ma mari a kukere ku lyaki ku
Magono ma Zuba ma gono ta ara vunu,
aku uwono u kimba tsupige tsu vunu.
- 17 Kunangasu ka vu yain a Lebanon, ka gono ta a
kaci ka vunu.

‡ 2:14 2:14 Kondo: Isha 11:9

Vu wunai nnama n ɗa maṛi pini, gogo-na a
 ka ne vu ta uwonvo.
 Nala wa gita ta kpaci vu wotsongusu ta mpasa ma
 ama,
 n kunangasu ka vu yankai iyamba,
 n ilyuci i pige i pige n aza ɗa a'ari pini ndishi
 gba.

- 18 <<Nte kalen ka kameli ka vuma rumai,
 ko kameli ka urim ka ka wenishike kaban
 maco?
 Kpaci uza ɗa u rumai ka vi u pityanangu ta n ili
 i'ya u rumai,
 u rumai kameli ka bawu ka dansa.
 19 Ter vunu, avu uza ɗa wa tonuko kagbukulu,
 <Rikpanaka!>
 Ko kpam u tonuko katali ka bawu kari n uma,
 <'Yanga!>
 Kameli ka fuda ka wenike ili i'ya i'ari usokongi?
 Wundya, a kumana ta ka n azurufa n zi-
 nariya,
 shegai kari n kuvi wa.
 20 Magono ma Zuba tani ma ta a Kuwa ku ne ku
 uwulukpi.
 Asaka likimba gba u pada bini a kapala ka
 ne.>>

3

Kvasu ka Habaku

- 1 Naha ɗa kvasu ka Habaku matsumate ka u
 yain n ulingu u Shigiyonotu.
 2 Magono ma Zuba, n pana ta alabari a ili i'ya vu
 yain,
 aku uwonvo u kana mu.

Gogo-na, doku vu yain ikunesavu yi a a'ayin
a tsunu.
A'ayin a da baci vu yain upan n atsu,
ciba, vu pana asuvayali a tsunu.

³ Kashila ka wuta a Teman a uyamba u Edom wa
tuwa,
Uza u Uwulukpi wa wuta a masasa ma Paran
wa tuwa.

Tsupige tsu ne tsu kimba ta zuba;
likimba kpam u shadangi n icikpali i ne. Sela

⁴ U tuwa ta n ulada yavu katyashi;
katyashi ki ka wakanasa a akere a ne,
a asu u da ucira u ne wari ukpawin.

⁵ U suku ta usaru a kapala ka ne,
usaru u ukpa kpam wa tono yi.

⁶ An u shamgbai, likimba gba da ta,
an u webelei, u zuwa ta kakuma ka ama ka
girowai.

U tashai nsasa n agalala yuku-yuku n da mari
pini tun caupa.

Pini da ire i ne i'ari tun caupa.

⁷ N wene ta ama da a'ari ndishi a atani aza a
Kushan a asuvu a upana u ikyamba,
aza a Midiya a ka jeke ikyamba adama a
uwonvo.

⁸ Magono ma Zuba, va yan upan n agata ko
ayenete a mini da?

Va sudugba asuvu n mala da?

An vu yuwai adoki a vunu

na nringongo ma adoki a vunu, vu tuwa ta
adama a iwauwi.

9 Vu fobuso ta utaun u vunu,
aku vu fobuso vu taku aya.

Sela

An kathyashi ka vunu ka wakanai aku iyamba
i batsai agata a wutai.

10 Nsasa n pige n wene vu, aku a ka jeke ikyamba.
A ro ta mini ma pige;
mala mari a mawura,
aku abali a yangai ubana a zuba.

11 Kaara n uwoto a shamgba ta asu u te a zuba,
a'ayin a da aya a vunu ka wurusa n a ladi
kabolo n kathyashi ka masari ka vunu.

12 Asuvu a upan u vunu vu batsamgbana ta
likimba,
n asuvu a shen a vunu kpam vu kpatasa ta
kakuma ka ama.

13 Vu tuwa ta adama da vu wauwa ama vunu,
vu wauwa uza da vu tsunki manivi.
Vu wuna ta uzapige u uyamba u ama a cingi
aku vu filikpa yi ili i'ya i bidyai a kaci hal a
ubana a a'ene.

Sela

14 Vu tawa ta kaci ka uza u kuvon n kaya ka ne,
a'ayin a da a tuwai yavu kabatarakpa adama
a wacinsa tsu.

A ka yan mazanga yavu aza da a ryafai
aza a unambi a usokongi.

15 Va wala n adoki a vunu vu pasai mala,
vu gba da ta abali a mini.

16 An n panai ukuna u nala vi, ikyamba i va i
gigira ta,
ajiri a va a je ta dem adama a uwonvo.

Atele a ikyamba a va a kuwa ta,
mpa pini kushani, aku a'ene a va a gitai
udagatsa.

Gba n nala, ma shamgba ta shiriri n vana kain ka
upana u ikyamba,
u da wa rukpa a asu u ama da a ka tukuso tsu
kuvon.

¹⁷ Ko an u wokoi ndanga n kapopi n topo wa,
kpam atyaci a cinwi a matsa wa,
ndanga n zayitum kpam n naka ilimaci wa,
ashina kpam a matsa ilikulya wa,
ncon n buwa pini a asu u nkulatsu n le wa,
kpam anaka dem a'a pini asu u nvain u le wa,

¹⁸ gba n nala ma yan ta mazanga a asu u Magono
ma Zuba,
n yain ipeli n Kashila Kawauwi ka va.

¹⁹ Magono ma Zuba Uzapige aya ucira u va;
u gonuko ta a'ene a va a wokoi yavu a'ene a
maren,
u zuwa mu n walai yaa a zuba u masasa yavu
maren.

Udani ubana asu u uzapige u ashipi: A shipi u da
n imolo n igogi.

Tsikimba OT
The Old Testament in the Tsikimba language of
Nigeria: Tsikimba OT (Bible)

copyright © 2025 Language Development and Translation Initiative (LDTI)
and The Seed Company

Language: Auna (Tsikimba)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files dated 2 Jul 2025

f67ec42c-5bd8-5a06-a6a0-98e6c3898c18